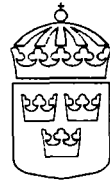

Justitieutskottets yttrande

1989/90:JuU2y

Polisiär verksamhet till sjöss

1989/90
JuU2y

Till försvarsutskottet

Inledning

I proposition 1989/90:127 har regeringen (försvarsdepartementet) föreslagit riksdagen att anta ett vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (1988:49) samt berett riksdagen tillfälle att ta del av vad föredragande statsrådet i övrigt i propositionen anfört om kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen m.m. Med anledning av propositionen har väckts motionerna 1989/90:Fö33 av Kerstin Ekman m.fl. (fp), 1989/90:Fö34 av Kurt Ove Johansson (s) och 1989/90:Fö35 av Ulla Pettersson (s) och Gunhild Bolander (c).

Försvarsutskottet har berett justitieutskottet tillfälle att yttra sig i ärendet. Justitieutskottet har inhämtat yttrande från rikspolisstyrelsen. Det fogas härvid som *bilaga*.

Justitieutskottet begränsar sitt yttrande till försvarsutskottet till att avse spörsmål enbart inom justitieutskottets beredningsområde. I fråga om propositionen gäller detta avsnitt 3 Polisiär verksamhet till sjöss. De med anledning av propositionen väckta motionerna, som hänföra sig till andra avsnitt i propositionen, föranleder därför inget uttalande från justitieutskottets sida.

Polisiär verksamhet till sjöss

Sjöpolisens och kustbevakningens uppgifter i fråga om polisiär övervakning till sjöss sammanfaller till viss del. Rörande sjöpolisverksamhetens uppgifter och organisation hänvisar utskottet till de beskrivningar härav som lämnas i propositionen, i rikspolisstyrelsens härvid fogade yttrande och i justitieutskottets yttrande till försvarsutskottet år 1987, JuU 1986/87:3 y.

Olika frågor om kustbevakningen och om förhållandet mellan sjöpolisen och kustbevakningen har under lång tid övervägts av en rad utredningar. Justitieutskottet och dess föregångare, första lagutskottet, har vid flera tillfällen uppmärksammat behovet av åtgärder för att begränsa dubbelarbete och oklarheter i kompetenshänseende som kan följa av att kustbevakningen och sjöpolisen har delvis sammanfallande arbetsuppgifter (se 1LU 1970:31, JuU 1973:26 punkt 11 och JuU

1974:31 och där gjorda hänvisningar). Utskottet har också vid flera tillfällen konstaterat att framförda krav på en utbyggnad av sjöpolisen är väl underbyggda, och utskottet har därför anslutit sig till tanken på en sådan utbyggnad. I avbidan på resultatet av de skilda överväganden som från tid till annan ägt rum beträffande kustbevakningen har saken dock hittills inte förts framåt (se JuU 1985/86:19 s. 21 och JuU 1976/77:27 s. 3 och där gjorda hänvisningar). Det skall framhållas att utskottet uttalat att frågan om förstärkningar av sjöpolisverksamheten får tas upp på nytt om översynsarbetet skulle dra ut på tiden.

Den 1 juli 1988 avskiljdes kustbevakningen från tullverket och bildar sedan dess en självständig, civil myndighet inom försvarsdepartementets verksamhetsområde. Inför riksdagsbeslutet i denna sak (prop. 1986/87:95, FöU 11, rskr. 310) utgick justitieutskottet i sitt ovan nämnda yttrande till försvarsutskottet bl.a. från att polisiära arbetsuppgifter primärt skall ankomma på polisen, och utskottet inskräppte att spörsmålen om att säkerställa ett gott samarbete mellan sjöpolisen och kustbevakningen och att klarlägga förekommande gränsdragningsproblem måste ägnas uppmärksamhet i det fortsatta arbetet. Utskottet pekade också på vikten av samband i fråga om radiotrafiken och på möjligheterna till samutnyttjande av befintliga utbildningsresurser, t.ex. i vissa fall polishögskolans resurser.

Utskottet konstaterade också att den nya organisationen av kustbevakningen borde skapa förutsättningar för en behövlig men länge eftersatt utbyggnad av sjöpolisverksamheten. Därvid syftades särskilt på kuststräckorna Luleå—Norrtälje och Karlskrona—Göteborg.

Därefter har frågor rörande bl.a. förhållandet mellan sjöpolisverksamheten och kustbevakningen på nytt utretts, och förslag i ämnet lagts fram av kustbevakningskommittén i dess slutbetänkande (SOU 1989:26) Kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen.

Kommittén har inte funnit skäl som talar för att sjöövervakningsresurserna (polisens och kustbevakningens) skulle behöva ökas totalt sett. Kommittén har övervägt olika organisatoriska och uppgiftsmässiga alternativ till nuvarande ordning för att nå ett bättre utnyttjande av sjöpolisens och kustbevakningens resurser. Kommittén har dock funnit att en fortsatt samordning men med gemensam verksamhetsplanering och närmare samarbete på alla nivåer i de båda organisationerna ger bäst resultat. Förslaget innebär också att regeringen ger kustbevakningen och polisen i uppdrag att gemensamt göra en analys av behovet av polisiär verksamhet till sjöss med utgångspunkt i att nuvarande totala resurser inte behöver öka (betänkandet s. 7 och 42—54).

Av vad föredragande statsrådet i propositionen — efter en redogörelse för kommitténs förslag — anför framgår att chefen för civildepartementet, mot bakgrund av de förslag som läggs fram i propositionen om kustbevakningens roll i sjöövervakningen, kommer att i ett senare sammanhang efter samråd med chefen för försvarsdepartementet ta upp vissa frågor om den polisiära verksamheten till sjöss och de därtill anknyttande spörsmålen om resursfördelning och samverkan mellan polisen och kustbevakningen.

Justitieutskottet utgår från att de överväganden av chefen för civildepartementet som sålunda aviserats inom kort kommer att resultera i att förslag rörande sjöpolisverksamheten föreläggs riksdagen. Utskottet utgår också från att dessa överväganden kommer att präglas av det synsätt på frågorna som utskottet anlade i sitt yttrande till försvarsutskottet år 1987.

Justitieutskottet föreslår att försvarsutskottet hemställer att riksdagen med anledning av propositionen som sin mening ger regeringen till känna vad justitieutskottet nu uttalat om sjöpolisverksamheten.

Stockholm den 8 maj 1990

På justitieutskottets vägnar

Britta Bjelle

Närvarande: Britta Bjelle (fp), Lars-Erik Lövdén (s), Ulla-Britt Åbark (s), Jerry Martinger (m), Birthe Sörestedt (s), Göthe Knutson (m), Göran Magnusson (s), Eva Johansson (s), Björn Ericson (s), Göran Ericsson (m), Lars Sundin (fp), Anders Svärd (c), Berith Eriksson (vpk), Inger Schörling (mp) Sigrid Bolkéus (s), Barbro Andersson (s) och Ingvar Karlsson i Bengtsfors (c).

Till Riksdagens justitieutskott

Kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen (prop. 1989/90:127)

För att få underlag för sitt yttrande i rubricerade ärende har justitieutskottet hemställt om Rikspolisstyrelsens syn på sjöpolisen och behovet av utökning. Med anledning härav får Rikspolisstyrelsen utöver vad som framgår av bifogade bilagor anföra följande.

Styrelsens bestämda uppfattning, vilket också framgår av bilagorna, är att polisiära arbetsuppgifter primärt skall ankomma på polisen oavsett om det är på land eller till sjöss.

Enligt styrelsens mening skulle en ytterligare splittring av de polisiära arbetsuppgifterna på andra myndigheter vara till men både för allmänheten och för polisens verksamhet.

Som framgår av "Lag om kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning (SFS 1982:395) har tjänsteman vid kustbevakningen fått polismans befogenhet vid brott mot föreskrifter gällande vissa i lagen klart begränsade områden.

Sjöpolisens arbetsområde är betydligt vidsträcktare. De i nämnda lag uppräknade brotten utgör endast en liten del av de uppgifter sjöpolisen har att handlägga.

Sjöpolisen disponerar idag 15 polisbåtar stationerade vid 13 polismyndigheter. Tillgänglig statistik visar att dessa polisbåtsenheter redovisar ca 6 000 ingripanden per år, vilket motsvarar antalet ingripanden vid en medelstor polismyndighet som t.ex. Falun, Trelleborg eller Visby.

Sjöpolisverksamhet bedrivs för närvarande i följande sju regioner

Luleåregionen	1 båt
Stockholmsregionen	6 båtar
Västeråsregionen	1 båt
Nyköpingsregionen	1 båt
Karlskronaregionen	1 båt
Göteborgsregionen	3 båtar
Karlstadsregionen/Vänern	1 båt
Västerviksregionen	1 båt

Regionerna är indelade i verksamhetsområden omfattande ett eller flera polisdistrikt.

Sjöpolisenheternas arbetsuppgifter är i första hand att upprätthålla allmän ordning och säkerhet till sjöss, utmed stränder och kajer samt på öar och holmar, spaning, övervakning av efterlevnaden av föreskrifter beträffande vattenförorening, jakt, fiske och sjötrafik samt tillsyn av skydds- och kontrollområden. Sjöpolisen ingår även i sjöräddningsorganisationen (ca 200 larm/år).

Sedan den nuvarande sjöpolisorganisationen fastställdes har förändrade förhållanden, t.ex. ökad fritid, ökat antal fritidsbåtar samt ökad fritidsbebyggelse i skärgårdsområdena medfört att behovet av polisära insatser både i form av brottsförebyggande verksamhet och bättre övervakning ökat mycket kraftigt. Kraven på hjälpande insatser i form av bl.a. polisiär service till kust- och skärgårdsbefolkningen och den verksamhet som närmast motsvarar kvarterspolisverksamheten på land har också ökat i takt med befolkningsutvecklingen.

Med nuvarande sjöpolisiära resurser kan endast en liten del av landets kustområden övervakas någorlunda kontinuerligt. Med undantag för begränsade områden kring respektive polisbåts stationeringsort förekommer inte någon egentlig sjöpolisverksamhet på kuststräckorna mellan Luleå—Norrtälje och Karlskrona—Göteborg.

Med hänsyn till att det är polisen som har huvudansvaret för den allmänna ordningen och säkerheten både till lands och till sjöss är det angeläget att polisen tillförs personella och materiella resurser så att den på ett godtagbart sätt kan fullgöra sina uppgifter också i våra vattenområden och skärgårdar.

Utbildning

Sedan polisskolan i Solna lades ned år 1985 har någon utbildning av kustbevakningstjänstemän i polisens regi inte förekommit. Kustbevakningen genomför numera egen utbildning i Karlskrona men använder polisiära lärare i vissa ämnen. Om det görs framställning om detta har polishögskolan resurser och är också villiga att utbilda kustbevakningstjänstemän så att de uppfyller de krav på utbildning som anges i "Lag om kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning" (SFS 1982:395).

RIKSPOLISSTYRELSEN

Ulf Waldau

Bilagor

Bil. 1. Yttrande 1987-03-30 "En ny organisation för tullverkets kustbevakning" (utesluten här, se JuU 1986/87:3y)

Bil. 2. Yttrande 1989-09-14 "Kustbevakningskommitténs slutbetänkande (SOU 1989:26)". *Underbilaga 1*

Bil. 3. RPSs yrkanden AF 1990/91. *Underbilaga 2*

Bil. 4. Sjöpolisverksamhet AF 1990/91. *Underbilaga 3*

Bil. 5. Exempel på sjöpolisens arbetsuppgifter (utesluten här)

Bil. 6. Grafisk redovisning av arbetsuppgifter för sjöpolisen i Stockholms län under juli 1989. *Underbilaga 4*

YTTRANDE

1989-09-14

PBI-285-2189/89

Till Försvarsdepartementet

**Kustbevakningskommitténs slutbetänkande (SOU 1989:26)
Kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen
(Dnr 903/89)**

Sammanfattning

När man prövar frågan om förändringar av kustbevakningens verksamhet måste det vara en självklar utgångspunkt att polisiära arbetsuppgifter primärt skall ankomma på polisen. Styrelsens principiella uppfattning är alltså att det över huvud taget inte bör komma i fråga att utpräglade polisuppgifter, såsom de angetts i polislagen, förs över till den nya kustbevakningsmyndigheten. Ambitionen bör i stället var att ansvaret odelat läggs på polisen för uppgifter som nu sagts. Med en sådan ordning tillgodoses också intresset av att få en minskad sektorisering på området.

Av de fyra alternativ som kommittén framfört har den förordat "samordningsalternativet". Rikspolisstyrelsen förordar dock i stället "sjöpolisalternativet" med viss modifiering. Styrelsen anser dock att finansieringen av en utbyggd polisverksamhet till sjöss inte bör ske genom en minskning av kustbevakningens resurser. Enligt styrelsens bestämda uppfattning är de sammanlagda resurser som i dag finns för sjöövervakning för små.

Rikspolisstyrelsen tillstyrker kommitténs förslag om fördjupad samverkan och att ömsesidigt samråd sker vid planering av gemensam verksamhet. Detta bör fastläggas i både polisens och kustbevakningens regelverk.

Styrelsen avstyrker en förändring av den nuvarande sjöräddningsorganisationen. Något bärande motiv för att förändra en väl fungerande organisation har kommittén inte framfört.

Vidare avstyrks kommitténs förslag att ge kustbevakningen och polisen i uppdrag att gemensamt göra en analys av behovet av polisiär verksamhet till sjöss då en analys av sådan polisverksamhet nyligen genomförts inom rikspolisstyrelsen.

Samarbetsfrågorna mellan kustbevakningen och polisen bör lösas på regional och lokal nivå.

Kustbevakningskommitténs mål har varit att utreda om en ändrad ansvars- och rollfördelning inom sjöövervakningen kan minska sektoriseringen och skapa en effektivare verksamhet. Begreppet sjöövervakning har av kommittén använts som ett samlat begrepp för övervakning och kontroll, sjösäkerhet och sjöräddning.

Huvudansvaret för all polisiär verksamhet till sjöss ligger på polismyndigheterna vilket är lika naturligt som att huvudansvaret för all polisiär verksamhet på land ligger på polismyndigheterna. Detta förhållande ändras inte av att kustbevakningen genom särskild lagstiftning ålagts medverka vid viss polisiär verksamhet till sjöss och härför erhållit vissa polisiära befogenheter.

Polisen har således att fullgöra samtliga förekommande polisiära arbetsuppgifter inom sitt verksamhetsområde oavsett om det är på land eller till sjöss. Utöver rena övervakningsuppgifter och utryckningsuppdrag svarar bl.a. polisen för den polisiära servicen till skärgårdsbefolkningen, bedriver informations- och brottsförebyggande verksamhet, brottsspaning samt viss utredningsverksamhet. Verksamheten kan i viss mån liknas med kvarterspolisverksamhet till sjöss. Styrelsen påpekar detta för att erinra om det, i jämförelse med kustbevakningens arbetsuppgifter inom det polisiära området, breda arbetsfält som sjöpolisen ansvarar för.

Kommittén har ansett att företagna studier av såväl sjöpolisens som kustbevakningens polisiära verksamhet visar att det inte finns några skäl som talar för att sjöövervakningsresurserna för detta ändamål skulle behöva ökas. Kommittén synes i dessa sammanhang enbart ha bedömt den del av polisverksamheten som kustbevakningen medverkar i och helt bortsett från övriga polisiära arbetsuppgifter, främst de som är av kvarterspoliskaraktär, som sjöpolisen fullgör.

Allmänt kan konstateras att kommittén i sitt betänkande inte belyst de båda organisationernas verksamhet på ett acceptabelt sätt. Bl.a. saknas helt uppgifter i betänkandet över antalet ingripanden, gripna, rapporterade etc., som borde ha utgjort underlag för kommitténs ställningstaganden. Flera av sjöpolisens arbetsuppgifter ligger dessutom inte inom ramen för den sjöövervakning kustbevakningskommittén haft att utreda. Således "uppskattar" exempelvis kommittén att mer än hälften av sjöpolisens verksamhet är av sådan art att den motsvarar kustbevakningstjänst enligt LKP. Detta skapar en felaktig bild av sjöpolisverksamheten. Det är mot denna bakgrund märkligt att kustbevakningskommittén vågat sig på att lägga förslag till utformningen av sjöpolisverksamheten, utan att den totala sjöpolisverksamheten beaktats.

Kustbevakningskommittén har inom ramen för nuvarande resurser valt att belysa fyra olika alternativ. Utgångspunkten har varit att såväl uppgiftsmässigt som organisatoriska förändringar inte får medföra några kostnadsökningar totalt sett. Detta innebär att en utbyggnad av

endera organisationen skall ske genom en motsvarande minskning av den andra organisationens resurser. Härigenom har möjligheten att skapa en effektiv sjöövervakning starkt begränsats.

Av de framlagda alternativen har kommittén kommit fram till att tre av dessa medför så stora nackdelar att de ej bör genomföras. Kommittén har slutligen stannat för det s.k. "samordningsalternativet".

Enligt "samordningsalternativet" skall båda organisationerna bibehålla nuvarande uppgifter och befogenheter. Syftet är att bl.a. genom en bättre samordning och verksamhetsplanering öka effektiviteten inom såväl sjöpolisen som kustbevakningen. Kommittén föreslår också att rikspolisstyrelsen och kustbevakningen på regeringens uppdrag gemensamt bör kartlägga och överväga behovet av övervakning inom nu gemensamma geografiska verksamhets- och ansvarsområden. Denna kartläggning skall ge underlag för förändringar av såväl kustbevakningens lokala organisation som sjöpolisorganisationen. Kartläggningen skall redovisas till regeringen. Utformningen av den civila övervakningen till sjöss har under en följd av år varit föremål för ett flertal utredningar. Enligt rikspolisstyrelsens mening bör ytterligare utredningar anstå tills den nya organisationen stabiliserats.

"Samordningsalternativet" medför ingen minskad sektorisering inom sjöövervakningen. Det kan även ifrågasättas om alternativet innebär någon effektivisering. Samverkan i form av gemensamma kontroller/aktiviteter förekommer redan idag. Här avses såväl i förväg planerade kontroller som spontana sådana. Erfarenheterna visar emellertid, i vart fall inom Stockholmsregionen, där ingripandefrekvensen är hög, att utrymmet för ytterligare samordnade kontroller är begränsat. En utökning av dessa kontroller är givetvis både önskvärd och behövlig, men akuta ingripanden/uttryckningsuppdrag medför ofta att dessa måste ställas in eller avbrytas. Med hänsyn härtill samt till att sjöpolisen har andra arbetsuppgifter än ren sjöövervakning synes effektivitetsvinsterna bli marginella.

Av de alternativ som kustbevakningskommittén framfört vill styrelsen istället förorda "sjöpolisalternativet" med viss modifiering. Styrelsen anser dock inte att finanseringen av en utbyggd sjöpolisverksamhet bör ske genom en motsvarande minskning av kustbevakningens resurser. Enligt styrelsens bestämda uppfattning är de resurser som idag finns för sjöövervakning för knappa. Hänsyn måste också tas till att sjöpolisen har andra uppgifter än ren sjöövervakning.

I årets anslagsframställning för rikspolisstyrelsen därför fram kravet på en utökning av antalet stationeringar av polisbåtar. Styrelsen anser att det föreligger ett starkt behov av sjöpolisverksamhet vid Höga kusten, i Tjusts skärgård och i Öresundsområdet. Detta motiverar anskaffning av 3 polisbåtar för placering i Örnsköldsvik, Norrköping och Malmö.

Det modifierade "sjöpolisalternativet" skulle innebära en ökad sjöövervakning i inre vatten där behovet är som störst. Samtidigt skulle allt fler skärgårdsboende få tillgång till polisiär service, brottsförebyggande verksamhet m.m. Behovet av polisiär övervakning m.m. inom de föreslagna kustområdena har dessutom redan analyserats och fast-

lagts av rikspolisstyrelsens arbetsgrupp. Genom att ingen minskning av kustbevakningens resurser föreslås uppstår ingen strukturförändring av sjöövervakningen i stort, på sätt som kommittén beskrivit. Från kostnadssynpunkt måste en utveckling i enlighet med styrelsens förslag vara att föredraga eftersom en polisbåt kostar ca 3 milj. kr. medan ett fartyg lämpat för de uppgifter som åvilar kustbevakningen kostar i storleksordningen 25 milj. kr.

Sjöräddning — liv

Rubricerade del av sjöräddningen fungerar väl och rikspolisstyrelsen motsätter sig därför förändringar av den nuvarande organisationen. Som påpekats i kommitténs särskilda rapport medverkar ett stort antal organisationer i sjöräddningstjänsten och för att detta skall fungera fordras att huvudmannen upplevs som objektiv och oberoende. Sjöfartsverket har den positionen.

Även ur utbildningssynpunkt har sjöfartsverket ändamålsenliga och för aktuell utbildning väl belägna lokaler samt teknisk utrustning på Arkö.

Sambandsmännen

Före polisens omorganisation den 1 november 1985 fanns fyra polismanstjänster särskilt avsatta som sambandsman mellan polisen och kustbevakningen. I samband med omorganisationen överfördes dessa polistjänster till de så kallade fria resurserna vid de polismyndigheter de administrativt tillhörde. Sambandsmännens verksamhet har dock fortsatt i princip enligt tidigare inarbetade modeller.

Det ankommer på den regionala och lokala polismyndigheten att utifrån sina utgångspunkter bedöma om det kan anses erforderligt att ha särskilda polismän avdelade för ett väl fungerande samarbete med kustbevakningen eller om samarbetet skall bedrivas på annat sätt. Om man finner att sambandsmannafunktionen bör bestå, möter inget hinder mot att ha den kvar. Den omständigheten att funktionen inte upptagits i den grundläggande organisationen för polismyndigheten saknar i sammanhanget betydelse.

Detta yttrande har beslutats av rikspolischefen Björn Eriksson, biträdande rikspolischefen Ulf Karlsson, byråchefen Mats Vangstad och polisintendenten Stig Edström, föredragande.

RIKSPOLISSTYRELSEN

Björn Eriksson/Stig Edström

AF1990/91

1989-08-23

Utbyte av båtar

Av polisväsendets 15 större båtar har 8 utbytt under åren 1979–82 och ytterligare 5 har bytts eller kommer att utbytas under budgetåren 1988/89–1989/90. Övriga två båtar, stationerade i Nyköping och Stockholm bör på grund av stark förslitning bytas ut under det närmaste budgetåret. Styrelsen yrkar att dessa två båtar byts ut till en kostnad om 7 milj. kr.

För att ytterligare framhålla vikten av att dessa båtbyten kommer till stånd kan nämnas att den årliga brukningstiden för polisväsendets båtar är 1 000–1 200 timmar/säsong. En privat båtägare brukar i genomsnitt sin båt ca 50 timmar/säsong. Detta innebär att en polisbåt under ett år förslits lika mycket som en privatägd båt under 20–25 år. Trots en omfattande och kostsam årsöversyn är en polisbåt efter tio års tjänst mycket hårt försliten och måste bytas.

Polisväsendet har för närvarande 76 räddningsbåtar, som anskaffades i början av 1970-talet. Dessa bör bytas ut successivt. Styrelsen yrkar 480 000 kr. för utbyte av fyra båtar under budgetåret 1990/91.

Utökning av båtar

För att få en bättre polisiär täckning av våra kuster samt för att öka den polisiära servicen yrkar rikspolisstyrelsen att polisväsendet erhåller medel för inköp av ytterligare tre båtar.

Båtarna är avsedda att med följande prioriteringsordning placeras vid polismyndigheterna i Örnsköldsvik, Malmö och Norrköping.

Inom Örnsköldsviks polisdistrikt och angränsande kustområden är behovet av sjöpolis framträdande. Västernorrlands läns östra gräns består av en 22 mil lång kust, däribland "Höga kustområdet". Hela detta område är genom sin mångfald av öar, kobbar, skär och djupa långsträckta vikar ett mycket attraktivt område för det rörliga friluftslivet. Båttrafiken är omfattande speciellt från Finland och Åland. Inom området ligger också skyddsområden som fordrar tillsyn. Därtill kommer att på ett flertal öar i området finns permanentboende med berättigade krav på service i likhet med de ilandboende. Det får därför anses som synnerligen angeläget att sjöpolisverksamheten längs norrlandskusten byggs ut.

Även om det föreligger behov av ytterligare båtar både på norrlandskusten och ostkusten bedömer dock rikspolisstyrelsen att en båt bör placeras på sydkusten och då i Malmö. Även om där saknas någon egentlig skärgård motiverar det stora antalet fartyg som trafikerar Öresund och det stora antalet fritidsbåtar som finns inom regionen att det där finns en polisiär övervakning till sjöss. Gränskränkningar av

utländska båtar, båtstölder på båda sidor av sundet samt transporter av stöldgods och annat illegalt gods sjövägen fordrar att polisen har tillgång till egen båt för att inom rimlig tid kunna ingripa.

Det stora antalet fartyg som trafikerar vattnen kring Tjust och St. Annas skärgård och det stora antalet fritidsbåtar som finns inom regionen medför att övervakningsbehovet inom Norrköpings polisdistrikt är stort, vilket motiverar att myndigheten tillförs en båt.

Rikspolisstyrelsen föreslår således att anslaget räknas upp med 10,5 milj. kr. för att möjliggöra inköp av tre båtar, vilka bör placeras vid polismyndigheterna i Örnsköldsvik, Malmö och Norrköping.

För övervakning av den under senare år starkt ökade turistströmmen inom Dalsland och Värmland har under senare år en liten båt förhyrts av polismyndigheterna i Karlstad, Säffle och Åmål. Bland annat måste de långsträckta sjöarna på gränsen mot Norge övervakas under sommarmånaderna. Ur såväl sjösäkerhets- som miljösynpunkt är det angeläget att polisen har tillgång till en båt i detta område.

Den årliga kostnaden för denna förhyrning uppgår till ca 70 000 kr. Mot bakgrund av en beräknad brukningstid om ca 20 år på en motsvarande båt är det av både ekonomiska och operativa skäl uppenbart fördelaktigt att köpa in en liten polisbåt.

Under de många gånger utomordentligt besvärliga förhållanden som polisen i Jönköping tvingas arbeta under vid polisisära insatser på Vättern, som erkänt erbjuder mycket svåra sjöförhållanden, bör en båt tillföras distriktet.

Rikspolisstyrelsen yrkar 500 000 kr. för inköp av två båtar att placeras vid polismyndigheterna i Karlstad och Jönköping.

För inköp av två räddningsbåtar och trailer till dessa yrkar styrelsen 240 000 kr. för budgetåret 1990/91.

Sjöpolisverksamhet

Rikspolisstyrelsen har under en följd av år i sina anslagsframställningar framfört yrkanden att det med hänsyn till att det är polisen som har huvudansvaret för den allmänna ordningen och säkerheten både till lands och till sjöss är angeläget att den tillförs personella och materiella resurser så att den på ett godtagbart sätt kan fullgöra sina uppgifter också i våra vattenområden och skärgårdar.

Styrelsen har hittills bara delvis fått gehör för sina åskaden troligen till stor del beroende på att frågor rörande ett mera rationellt utnyttjande av resurserna för den civila övervakningen till sjöss inte varit lösta.

Med hänsyn till att arbetsuppgifterna för sjöpolisen och kustbevakningen delvis sammanfaller har frågan om kustbevakningens organisation och huvudmannaskap varit av stort intresse. När den frågan nu blivit löst finner styrelsen skäl för att åter ta upp frågan om en utbyggnad av sjöpolisverksamheten.

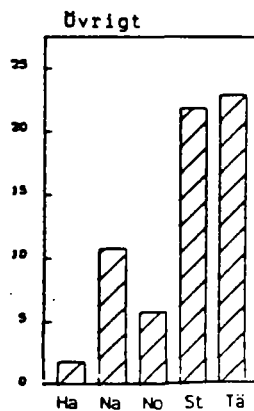
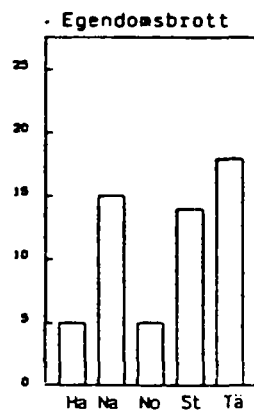
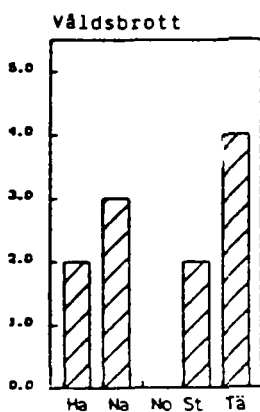
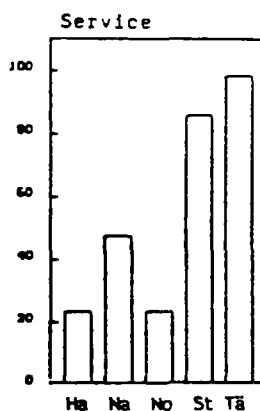
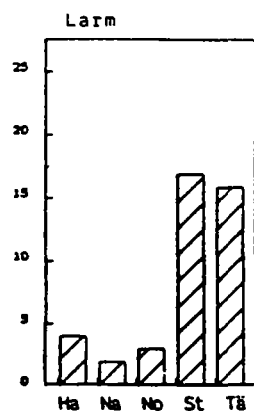
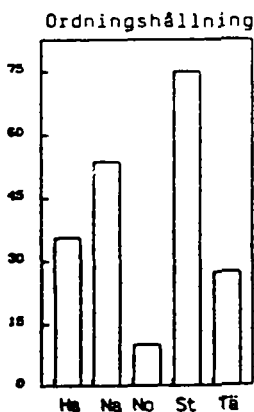
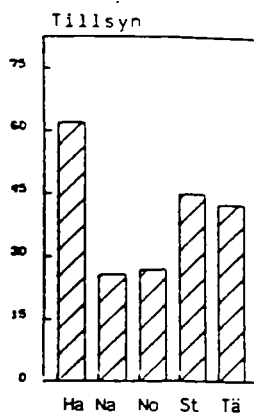
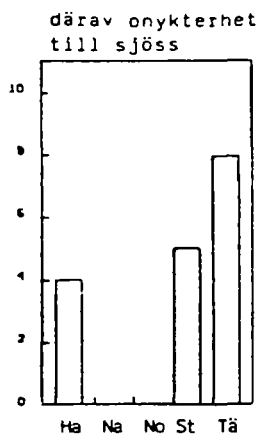
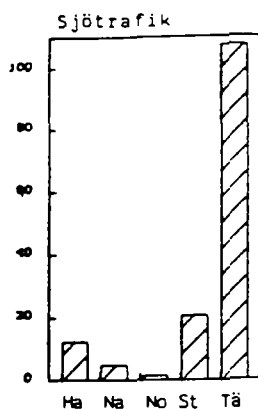
Sjöpolisens arbetsuppgifter är i första hand att upprätthålla allmän ordning och säkerhet till sjöss, utmed stränder och kajer samt på öar och holmar, spaning, övervakning av efterlevnaden av föreskrifter beträffande vattenförorening, jakt, fiske och sjötrafik samt tillsyn av skydds- och kontrollområden. Sjöpolisen ingår även i sjöräddningsorganisationen. Som särskilda uppgifter bör också nämnas de hjälpande insatserna i form av bl.a. polisiär service till kust- och skärgårdsbefolkningen och den verksamhet som närmast motsvarar kvarterspolisverksamheten på land. För att förbättra skärgårdsbefolkningens service föreligger också planer på att i större utsträckning än för närvarande låta polisbåtarna fungera som tillfälliga polisstationer för anmälningsupptagning, passutlämning m.m.

Sedan den nuvarande sjöpolisorganisationen fastställdes har förändrade förhållanden, t.ex. ökad fritid, ökat antal fritidsbåtar samt ökad fritidsbebyggelse i skärgårdsområdena medfört att behovet av polisiära insatser både i form av brottsförebyggande verksamhet och bättre övervakning ökat mycket kraftigt. Bl.a. har de mera traditionella ordningsproblemen i form av främst bråk och berusning blivit alltmer förekommande inom vissa områden. Under de senaste åren har utvecklingen av stora, snabba motorbåtar inneburit att allt fler allvarliga hastighetsöverträdelser, svåra olyckstillbud och båtolucky inträffat. Båtfylleriet utgör ett mycket oroande inslag bland fritidsbåtförarna. Förhållandet har rönt stor uppmärksamhet bland de sjöfarande i allmänhet, vilka påkallat omedelbara polisiära åtgärder för att förbättra säkerheten till sjöss.

Med nuvarande sjöpolisiära resurser kan endast en liten del av landets kustområden övervakas någorlunda kontinuerligt. Med undantag för begränsade områden kring respektive polisbåts stationeringsort

förekommer inte någon egentlig sjöpolisverksamhet på kuststräckorna mellan Luleå—Norrtälje och Karlskrona—Göteborg. Därtill kommer att allt fler lots- och fyrstationer dras in och att kustbevakningen i allt större omfattning måste tas i anspråk för oljebekämpning samt havs- och fiskeövervakning.

Rikspolisstyrelsens principiella uppfattning är att utpräglade polisuppgifter, såsom de angetts i polislagen, skall utföras av poliser. För att på ett tillfredsställande sätt kunna fullgöra dessa uppgifter erfordras en utbyggnad av sjöpolisen.

Ha = .Handen
Na = Nacka
No = Norrtälje
St = Stockholm
Tä = Täby